

Vad innebär vinstmarginalbeskattning?

Vinstmarginalbeskattning (VMB) innebär att ett reseföretag utgår från vinstmarginalen i stället för priset vid beräkning av momsen på en resetjänst.

VMB får endast användas för varor och tjänster som reseföretaget köper från andra företag eller förmedlar i eget namn. VMB får inte användas för tjänster och varor som företaget självt producerar.

Vinstmarginalen räknas ut på följande sätt:

Resetjänstens pris inklusive moms	5 000 kr
Avgår:	
Reseföretagets kostnader, inklusive moms, för inköp av t.ex. transporter, hotell- och serveringstjänster som kommer resenären direkt tillgodo	4 200 kr
Vinstmarginal inklusive moms	800 kr

Det värde på vilket momsen beräknas kallas beskattnings-underlag. Beskattningsunderlaget är här detsamma som vinstmarginalen exklusive moms. Skattesatsen anges i påläggsprocent. När momsen ska beräknas på vinstmarginalen kan det vara enklare att räkna om skattesatsen till [marginalprocent](#)¹.

Vid skattesatsen 25 procent är marginalprocenten 20 procent. Reseföretaget ska därför redovisa utgående moms med 20 % av 800 kr = 160 kr. Beskattningsunderlaget kan då beräknas till 800 kr – 160 kr = 640 kr. (Momsen beräknad som 25 procent av beskattningsunderlaget 640 kr blir också 160 kr.)

Vid VMB får reseföretaget inte dra av den ingående momsen på kostnaderna för de varor och tjänster som ingår i resetjänsten.

När ska VMB användas?

När villkoren för VMB är uppfyllda måste ett reseföretag använda VMB när det säljer resetjänster till privatpersoner och andra resenärer som inte är momsregistrerade.

Försäljning till momsregistrerade köpare?

Vid försäljning till en näringsidkare som har avdragsrätt eller rätt till återbetalning av ingående moms kan reseföretaget välja att tillämpa VMB eller de allmänna bestämmelserna för moms. Det senare alternativet innebär att deltjänsterna, t.ex. persontransporter, måltider och hotellrum, inte längre betraktas som en enda tjänst. I stället ska varje tjänst bedömas för sig när det gäller t.ex. skatteplikt, skattesats och omsättningsland.

Vilka resor ska säljas med VMB?

Under förutsättning att övriga villkor är uppfyllda ska t.ex. följande resor säljas med VMB:

- Traditionella charterresor
- S.k. bilpaket, dvs. när resenären åker i egen bil och reseföretaget tillhandahåller t.ex. hotelltjänster och färjetransporter (resemomentet).
- Temaresor av skilda slag, t.ex. konferensresor, mässarrangemang, studieresor, intensivspråkkurser, fotbollsresor, golfresor och s.k. weekendpaket.
- Språkresor och studentresor.

Endast inom EG

Bestämmelserna ska bara användas för resetjänster inom EG, dvs. vid resor inom Sverige, mellan Sverige och andra EG-länder och inom andra EG-länder. För resor som görs både utom och inom EG ska VMB bara användas för den del av resetjänsten som avser varor och tjänster som tillhandahålls inom EG.

Vad är en resetjänst?

Ett reseföretags försäljning anses som en enda tjänst, en resetjänst, om följande villkor är uppfyllda:

- Köparen är resenär
- Persontransport ingår
- Företaget har ett arrangörsansvar mot resenären
- Det måste ingå ett inköp från en annan näringsidkare

Köparen är resenär

Med resenär avses den som själv eller genom någon annan köper en resetjänst för att utnyttja den. Ett företag anses vara resenär när företaget köper resor till sina anställda.

VMB ska inte användas vid försäljning av en resa till en researrangör som i sin tur säljer den vidare i eget namn till den slutlige konsumenten. Om en svensk researrangör köper hotelltjänster eller transporttjänster inom Sverige och säljer dem vidare till en utländsk researrangör ska de allmänna bestämmelserna användas vid momsredovisningen.

Arrangörsansvar mot resenären

Reseföretaget har arrangörsansvar mot resenären om företaget antingen säljer resetjänsten eller förmedlar den i eget namn. Reseföretaget har alltså ingått ett avtal med resenären. Detta innebär normalt att reseföretaget har skyldigheter enligt [resegarantilagen](#) [☞].

Många gånger anlitar en researrangör en resebyrå för att sälja sina resor. Om resebyrån säljer resan i researrangörens namn är det researrangören som har ansvaret mot resenären. Resebyrån ska då inte använda VMB. Resebyrån ska tillämpa de allmänna reglerna för att redovisa moms på sin provision från researrangören. Detta gäller oavsett om resenären betalar resan till resebyrån eller direkt till researrangören.

Förvärv från andra näringsidkare

Säljaren har köpt eller förmedlat minst en av tjänsterna i resetjänsten från någon annan näringsidkare. Exempel på deltjänster som kan ingå i en resetjänst är persontransporter, hotellrum, måltider och guidning. Det kan således räcka att ett reseföretag endast köper eller i eget namn förmedlar en transporttjänst som kommer resenärerna direkt till godo.

Vad är ett reseföretag?

Reseföretag används här som en gemensam benämning för resebyråer och researrangörer. Med researrangör menas ett företag som anordnar resor. En researrangör kan sälja enbart egna tjänster (t.ex. transporter), köpa in tjänster från andra företag eller sälja både egna och inköpta tjänster.

För att ett reseföretag ska tillämpa VMB ska företaget mer än tillfälligtvis sälja resetjänster eller förmedla resetjänster i eget namn till resenärer.

Både egna och inköpta tjänster

Ett reseföretag ska tillämpa VMB på hela försäljningen om företaget från andra näringsidkare köper in samtliga tjänster som kommer resenären direkt till godo och ingår i resetjänsten. Ett företag som enbart säljer egna transporttjänster eller ett hotellföretag som enbart säljer egna hotelltjänster, ska däremot tillämpa de allmänna bestämmelserna vid momsredovisningen.

En bussresearrangör som transporterar sina resenärer med egna bussar, men hyr hotellrum för resenärerna ska använda VMB endast på hotelltjänsterna. Värdet av busstransporten ska avskiljas och beskattas enligt de allmänna bestämmelserna.

Beskattningsunderlag

Allmänt

Vid försäljning av en resetjänst med VMB är beskattningsunderlaget reseföretagets vinstmarginal utan moms. Vinstmarginalen är skillnaden mellan resans pris, inklusive moms, och reseföretagets kostnader, inklusive moms, för de varor och tjänster som ingår i resetjänsten och som kommer resenären direkt till godo. Vid beräkning av marginalen saknar det betydelse om de varor och tjänster som ingår i resetjänsten är undantagna från moms eller säljs med reducerad skattesats. Kostnaden för persontransporter mellan Sverige och andra länder ska därför tas med i beräkningen fastän själva tjänsten är undantagen från moms.

Om det i resan ingår en egenproducerad deltjänst, t.ex. en egen transporttjänst eller en hotelltjänst i eget hotell, ska värdet av den tjänsten räknas ifrån resans pris innan momsen beräknas med VMB.

Avbeställningsskydd m.m.

När VMB används ska avbeställningsskydd, ombokningsavgift, flygplatsavgifter och andra avgifter som tas ut av reseföretaget ingå i resans pris.

Reseförsäkring

En reseförsäkring som reseföretaget, som ombud för ett försäkringsbolag, förmedlar till resenären bör inte ingå i beskattningsunderlaget. Det förutsätter dock att försäkringsavtalet ingås mellan försäkringsbolaget och resenären, dvs. att resenären är försäkringstagare.

Avbokningsavgift

Om avbeställningsskyddet utnyttjas måste resenären i allmänhet betala en avbokningsavgift när pengarna för resan betalas tillbaka. Reseföretaget ska inte redovisa moms på den erhållna avbokningsavgiften, eftersom den inte anses utgöra ersättning för en tjänst.

Faktisk marginal

Skattskyldigheten för en resetjänst inträder när reseföretaget har tillhandahållit tjänsten eller så snart företaget fått helt eller delvis betalt för den. I normalfallet innebär det att skattskyldigheten inträder vid två tillfällen: dels när företaget får anmälningsavgiften, dels när företaget får resten av betalningen. Om den faktiska marginalen för en resetjänst är känd när skattskyldigheten inträder kan beskattningsunderlaget bestämmas samtidigt.

Exempel 1

Ett reseföretag arrangerar en teaterresa som säljs för 1 000 kr. Reseföretaget betalar 500 kr inklusive moms till ett bussföretag för själva resan och 400 kr inklusive moms till teatern för biljetterna.

Beräkning av vinstmarginal

Resenärens pris	1 000 kr
Busskostnad inkl. moms (28,30 kr)	- 500 kr
Teaterbiljett inkl. moms (22,64 kr)	- 400 kr
Vinstmarginal	100 kr

Beskattningsunderlaget blir 80 kr (vinstmarginalen exklusive moms)

Momsen blir 25 % av 80 kr = 20 kr. Momsen kan också beräknas som 20 % av vinstmarginalen 100 kr.

Reseföretagets momsredovisning

Ruta 07	Beskattningsunderlag vid vinstmarginalbeskattning	80 kr
Ruta 10	Utgående moms 25 %	20 kr

Resenären i exemplet betalar i praktiken mer moms än den framräknade marginals-katten 20 kr. I bussresan och teaterbiljetten ingår 6 % moms (28,30 kr + 22,64 kr) som reseföretaget inte får dra av som ingående moms.

Kostnader som inte får avräknas

Förmedlingsprovisioner och reseföretagets egna kostnader får inte avräknas vid beräkning av vinstmarginalen. Anledningen är att sådana kostnader inte kommer resenären direkt till godo.

Schablonmarginal

Vid försäljning av researrangemang kan det vara svårt att fastställa en faktisk marginal för enskilda resor när skattskyldighetens inträder. Skatteverket tillåter därför att ett reseföretag schablonmässigt beräknar vinstmarginalen för en resetjänst till 13 % av resans pris. Procentsatsen är avpassad så att den förutsätts motsvara en genomsnittlig marginal för olika slag av researrangemang.

Exempel 2

Ingen egenproducerad deljänst ingår i resan i exemplet.

Beräkning av vinstmarginal med schablon

Resans pris inkl. moms	5 000 kr
Vinstmarginalen (13 % av 5 000 kr)	650 kr
Moms (20 % av 650 kr)	130 kr
Beskattningsunderlaget blir 520 kr (vinstmarginalen exklusive moms)	

Reseföretagets momsredovisning

Ruta 07	Beskattningsunderlag vid vinstmarginalbeskattning	520 kr
Ruta 10	Utgående moms 25 %	130 kr

Alternativt kan momsen vid den schablonmässigt bestämda vinstmarginalen 13 % rent matematiskt beräknas till 2,6 % av resans pris 5 000 kr = 130 kr.

Faktisk marginal okänd

Ett reseföretag som vill använda den faktiska vinstmarginalen men inte vet hur stor den är när skattskyldigheten inträder bör utgå från en marginal på 13 % av ersättningen för resetjänsten. När den faktiska marginalen räknats fram bör företaget justera den utgående momsen med skillnaden mellan den redovisade momsen på den preliminära marginalen och momsen beräknad på den faktiska marginalen. Justeringen bör göras i redovisningsperioden närmast efter den period då den faktiska marginalen för resetjänsten blev känd.

Faktisk marginal eller schablon

Ett reseföretag kan under ett och samma beskattningsår antingen välja att redovisa moms med ledning av reseföretagets faktiska vinstmarginal eller att använda schablonmarginal. Det är således inte tillåtet att byta metod under ett beskattningsår.

Värdering av egna tjänster

Värdet av en deljänst som reseföretaget självt producerar (t.ex. en bussresa) ska dras av från resans totalpris när beskattningsunderlaget för VMB fastställs. Det värde som dras av är antingen

- det pris som resenären faktiskt betalar för deltjänsten eller
- så stor procentuell andel som den egna deltjänstens faktiska kostnader utgör av den totala faktiska kostnaden för samtliga deltjänster.

Resenärens pris

Det pris som ska dras av från totalpriset enligt denna metod är vad reseföretaget har beräknat för deltjänsterna i sitt eget underlag för prissättningen. Metoden förutsätter att företaget kan fördela resans totalpris på de olika deltjänsterna.

Exempel 3

Samma förutsättningar som i [exempel 1](#) men reseföretaget använder egen buss.

Resenären betalar	1 000 kr
Varav resenären betalar inkl. moms	
för transporten 400 kr	400 kr
för teaterbiljetten 600 kr	600 kr
Företagets kostnad för teaterbiljetten inkl. moms	500 kr

Priset på den egenproducerade tjänsten är 400 kr. Beloppet ska avskiljas och beskattas enligt de allmänna bestämmelserna. (5,66 % av 400 kr = 22,64 kr alternativt 6 % av betalningen exklusive moms 377,36 kr).

Vinstmarginalen blir 100 kr (600 kr - 500 kr).

Beskattningsunderlaget blir 80 kr (vinstmarginalen exklusive moms). Momsen blir 20 kr (25 % av 80 kr).

Reseföretagets momsredovisning

Ruta 05	Momspliktig försäljning som inte ingår i annan ruta nedan	377 kr
Ruta 07	Beskattningsunderlag vid vinstmarginalbeskattning	80 kr
Ruta 10	Utgående moms 25 %	20 kr
Ruta 12	Utgående moms 6 %	22 kr

Faktiska kostnader

Metoden förutsätter att företaget bestämmer de faktiska kostnaderna för att producera den egna deltjänsten. Från resans totalpris avskiljer man därefter så stor procentuell andel som den egna deltjänstens faktiska kostnader utgör av den totala faktiska kostnaden för samtliga deltjänster.

Exempel 4

Ett bussföretag arrangerar bussresor med egna bussar

Resenären betalar	5 000 kr
Företagets kostnad för transporten	3 000 kr
Företagets kostnad för hotellrum	1 000 kr

Företagets totala kostnad för deltjänster 4 000 kr

Kostnaden för den egenproducerade busstransporten 3 000 kr är 75 % av den totala kostnaden 4 000 kr. Bussföretaget ska därför avskilja 3 750 kr (75 % av resans totalpris 5 000 kr) som ska beskattas enligt de allmänna bestämmelserna. Momsen bli 225 kr (6 % av 3 750 kr).

Vinstmarginalen blir 250 kr (5 000 kr – 3 750 kr – 1 000 kr) och beskattningsunderlaget 200 kr. Momsen blir 50 kr (25 % av 200 kr).

Reseföretagets momsredovisning

Ruta 05	Momspliktig försäljning som inte ingår i annan ruta nedan	3 750 kr
Ruta 07	Beskattningsunderlag vid vinstmarginalbeskattning	200 kr
Ruta 10	Utgående moms 25 %	225 kr
Ruta 12	Utgående moms 6 %	50 kr

Begränsningar i avdragsrätten och rätten till återbetalning

Ett reseföretag som använder VMB får inte göra avdrag för den ingående momsens på förvärv av varor och tjänster, som [avgår](#) när företaget beräknar vinstmarginalen. Sådan ingående moms ger inte heller rätt till återbetalning till utländska företagare som gör sina förvärv i Sverige för sitt reseföretag. Motsvarande inskränkning finns i allmänhet i övriga EG-länder.

Företagets egna deltjänster som kommer resenärerna direkt till godo beskattas enligt de allmänna bestämmelserna. Det kan t.ex. handla om persontransporter som utförs med egna bussar eller uthyrning av rum på egna hotell. Företaget får därför göra avdrag för ingående moms på egenproducerade tjänster liksom för momsens på övriga kostnader, t.ex. kontors- och lokalkostnader.

Debitering av moms på fakturan

Om resetjänster säljs till näringsidkare ska momsens anges på fakturan även när du använder VMB. Köparen har annars inte avdragsrätt eller rätt till återbetalning. När VMB använts ska det framgå av en särskild notering på fakturan. En sådan notering kan vara en hänvisning till aktuellt kapitel i mervärdesskattelagen "**9 b kap. ML**", aktuell artikel i EG:s momsdirektiv "**Artikel 26 i sjätte direktivet**" eller av en annan uppgift som klargör att VMB har använts.

Vid försäljning till andra än näringsidkare, t.ex. privatpersoner, behöver momsens inte anges på fakturan.

Lägg märke till skillnaden jämfört med om du använder VMB vid försäljning av begagnade varor m.m. Då får du aldrig ange momsens på fakturan.

Undersökningsplikt

Eftersom särskilda regler gäller när du säljer resetjänster till näringsidkare som har avdragsrätt eller rätt till återbetalning av moms, uppkommer frågan om ett reseföretag måste undersöka om resenären verkligen har avdragsrätt eller rätt till återbetalning. Enligt Skatteverkets uppfattning räcker det att du i dina räkenskaper sparar en uppgift om resenärens momsregistreringsnummer.

Läs mer

Du kan läsa mer om resetjänster och vinstmarginalbeskattning i [Skatteverkets handledning för mervärdesskatt](#). (pdf, 213 kB)

¹Det matematiska sambandet mellan skattesats i procent (s) och marginalprocent (m) är $m = \frac{s}{100+s}$